ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය හා බැඳි වෙනස්කොට සැලකීමේ සමාජ ප්‍රතිමාන සහ කාන්තාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා නිදහස

උතුරු පළාතේ සිදු කරන ලද සහභාගීත්ව පර්යේෂණයක ප්‍රතිඵල ආශ්‍රයෙනි

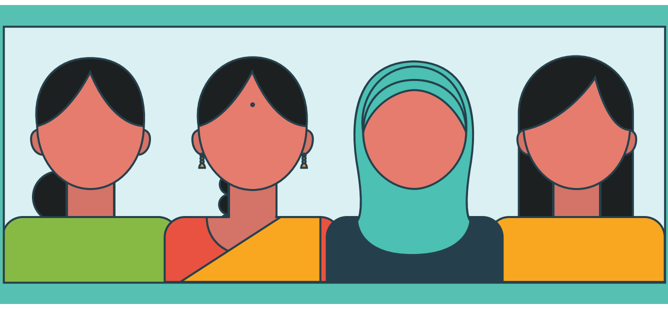

පර්යේෂණය සඳහා සහභාගී වූ ගණන

532

368 150 14

යාපනය	112	වව්නියා	172
කිලිනොච්චි	91	මන්නාරම	94
මුලතිව්	63		

දත්ත එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදය

ප්‍රශ්නාවලි: 532

ප්‍රධාන සම්මුඛ සාකච්ඡා:
- ආගමික නායකයන්
- ශාස්ත්‍රවේදීන්
- සමාජ ක්‍රියාකාරීන්

ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා:
- ගෘහමූලික කාන්තාවන්
- ලිංගික අතවර හා ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත සිදුකෙරෙන ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ දුන් වින්දිතයින්
- හිටපු කාන්තා සටන්කාමීන්
- විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති කාන්තාවන්
- ළමා විවාහ වල වින්දිතයින්

උතුරු පළාතේ බහුලව පවතින ප්‍රධාන සමාජ සම්මතයන්:

ඒවාහි ශක්තිය අනුව ශ්‍රේණිගත කර ඇත[1]

1	කාන්තාවන් පොදු ස්ථානවල කතා නොකළ යුතුය	**කාන්තාවන්ගේ භූමිකාව ගෘහස්ත ක්ෂේත්‍රයට සීමා කරයි**
2	භාර්යාවන් සෑම විටම තම වෛවාහක පවුල් ජීවිතය රැකගත යුතුය	
3	ශාරීරික ශ්‍රමය අධිකව අවශ්‍ය වන වැඩ කටයුතු සඳහා පුරුෂයන් පමණක් යෙදවිය යුතුය	
4	දරුවන් රැකබලා ගැනීම කාන්තාවන්ගේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ	
5	ඉවුම් පිහුම් සහ ගේදොර කටයුතු ප්‍රධාන වශයෙන් කාන්තාවන්ගේ කාර්යයන් වේ	
6	කාන්තාවන් පොලිස් ස්ථාන වෙත නොයා යුතුය	**'යහපත් කාන්තාවක' සහ 'කන්‍යාභාවය සහ පතිවෘත්තාව' යන සංකල්පය අවධාරණය කරයි**
7	කාන්තාවන් තම ස්වාමිපුරුෂයා ගැන පැමිණිලි නොකළ යුතුය	
8	ලිංගික හිංසනයට එරෙහිව පැමිණිලි කිරීමට පවුලේ සාමාජිකයන් කාන්තාවන්ට ඉඩ නොදිය යුතුය	
9	ලිංගික ප්‍රචණ්ඩත්වයට/ දූෂණයට ලක්වූ කාන්තාවන් කන්‍යාභාවය සහ පතිවෘත්තාව අහිමි වූවන් ලෙස සැලකේ	
10	කාන්තාවන් ලිංගික හිංසනයට එරෙහිව පැමිණිලි නොකළ යුතුය	

[1]සමාජ සම්මතයන්හි ශක්තිය SNAP රාමුව භාවිතා කරමින් මැනබලා ඇත

කාන්තාවන් ගෘහස්ත පරිසරයට සීමා කරන දෑ මොනවාද?

1 කාන්තාවන් පොදු ස්ථානවල කතා නොකළ යුතුය

a එකඟ විය

කාන්තාවන්	30.6%
පුරුෂයින්	38.6%

හින්දු	22.4%
ක්‍රිස්තියානි	36.2%
කතෝලික	26.9%
ඉස්ලාම්	50%
බෞද්ධ	57.1%

අවුරුදු 21-30	40.8%
අවුරුදු 31-40	30.2%
අවුරුදු 41-50	30.5%
අවුරුදු 51-60	22.9%
අවුරුදු 60 ට වැඩි	28.9%

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

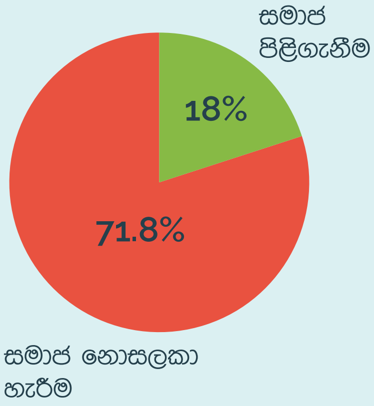

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

මව	17.8%
පියා	14%
පවුලේ කාන්තා සාමාජික	13%
පවුලේ පිරිමි සාමාජික	12.4%
ආගමික නායකයින්	5%
අසල්වාසීන්	12.3%
සමස්ත සමාජය	25.2%

2 භාර්යාවන් සෑම විටම තම වෛවාහක/ පවුල් ජීවිතය රැකගත යුතුය

a එකඟ විය

කාන්තාවන්	42.1%
පුරුෂයින්	37.3%

හින්දු	41.6%
ක්‍රිස්තියානි	45.7%
කතෝලික	40%
ඉස්ලාම්	47.5%
බෞද්ධ	30.5%

අවුරුදු 21-30	34.9%
අවුරුදු 31-40	43.1%
අවුරුදු 41-50	32.8%
අවුරුදු 51-60	43.3%
අවුරුදු 60 ට වැඩි	77.1%

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

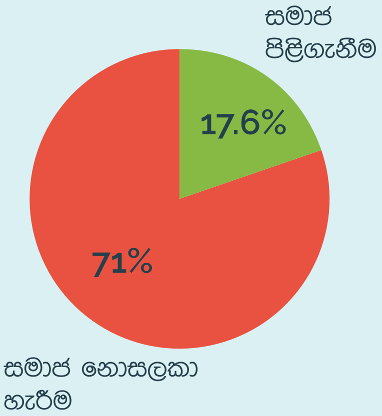

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

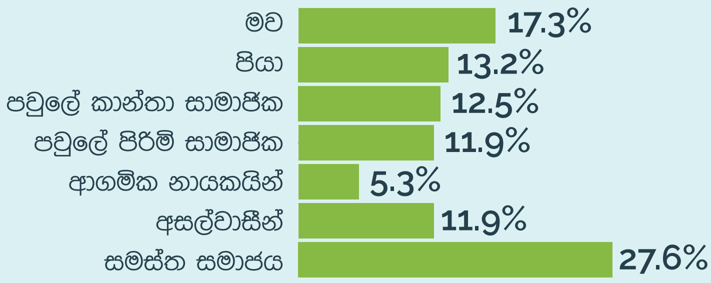

3 ශාරීරික ශ්‍රමය අධිකව අවශ්‍ය වන වැඩ කටයුතු සඳහා පුරුෂයන් පමණක් යෙදවිය යුතුය

a එකඟ විය

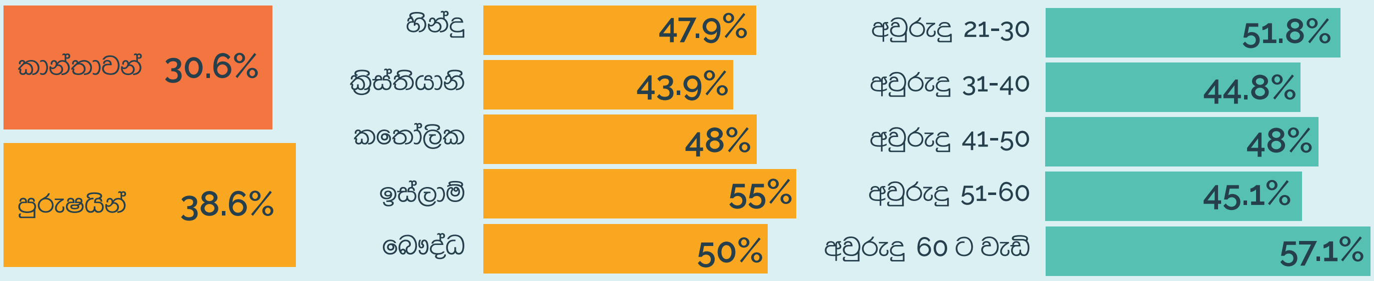

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

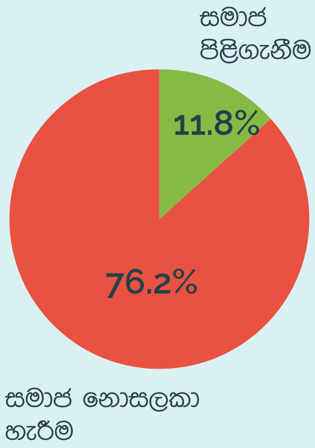

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

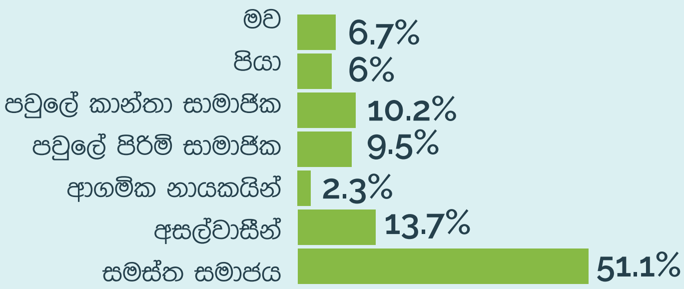

4 දරුවන් රැකබලා ගැනීම කාන්තාවන්ගේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ

a එකඟ විය

කාන්තාවන්	28.6%
පුරුෂයින්	33%

හින්දු	31.2%
ක්‍රිස්තියානි	27.1%
කතෝලික	28.8%
ඉස්ලාම්	25%
බෞද්ධ	40.7%

අවුරුදු 21-30	33.6%
අවුරුදු 31-40	30.8%
අවුරුදු 41-50	27.4%
අවුරුදු 51-60	36.5%
අවුරුදු 60 ට වැඩි	39.4%

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

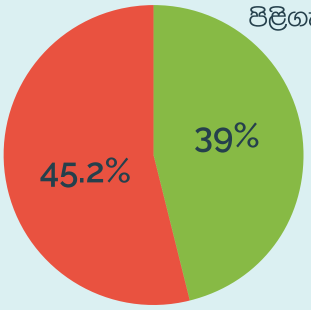

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

මව	13%
පියා	11.4%
පවුලේ කාන්තා සාමාජික	12%
පවුලේ පිරිමි සාමාජික	12.2%
ආගමික නායකයින්	2.6%
අසල්වාසීන්	14.6%
සමස්ත සමාජය	33.9%

5 ඉවුම් පිහුම් සහ ගේදොර කටයුතු ප්‍රධාන වශයෙන් කාන්තාවන්ගේ කාර්යයන් වේ

a එකඟ විය

කාන්තාවන්	29.5%
පුරුෂයින්	30.2%

හින්දු	26.7%
ක්‍රිස්තියානි	28.1%
කතෝලික	25%
ඉස්ලාම්	50%
බෞද්ධ	39.4%

අවුරුදු 21-30	39.6%
අවුරුදු 31-40	29.3%
අවුරුදු 41-50	24.4%
අවුරුදු 51-60	23.4%
අවුරුදු 60 ට වැඩි	39.4%

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

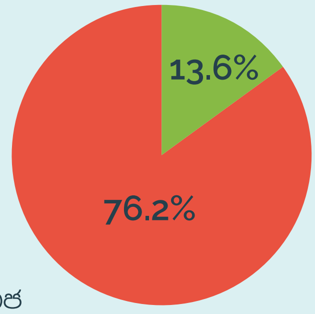

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

මව	10.7%
පියා	10.2%
පවුලේ කාන්තා සාමාජික	12.5%
පවුලේ පිරිමි සාමාජික	13%
ආගමික නායකයින්	2.5%
අසල්වාසීන්	13.2%
සමස්ත සමාජය	37.5%

'යහපත් කාන්තාවක' සහ 'කන්‍යාභාවය සහ පතිවෘත්තාව' යන සංකල්පය

1 කාන්තාවන් පොලිස් ස්ථාන වෙත නොයා යුතුය

a එකඟ විය

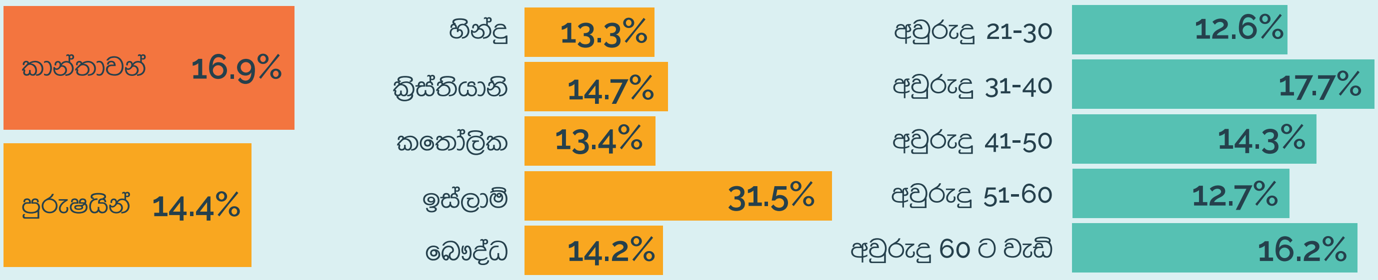

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

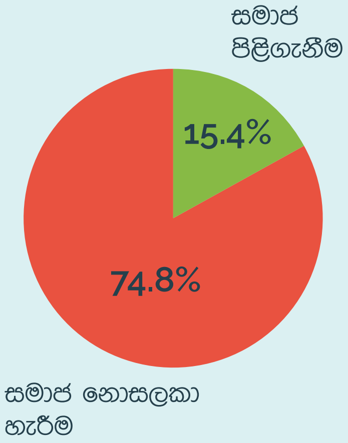

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

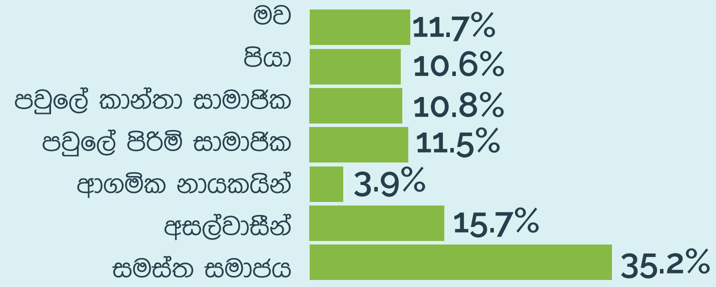

2 කාන්තාවන් තම ස්වාමිපුරුෂයා ගැන පැමිණිලි නොකළ යුතුය

a එකඟ විය

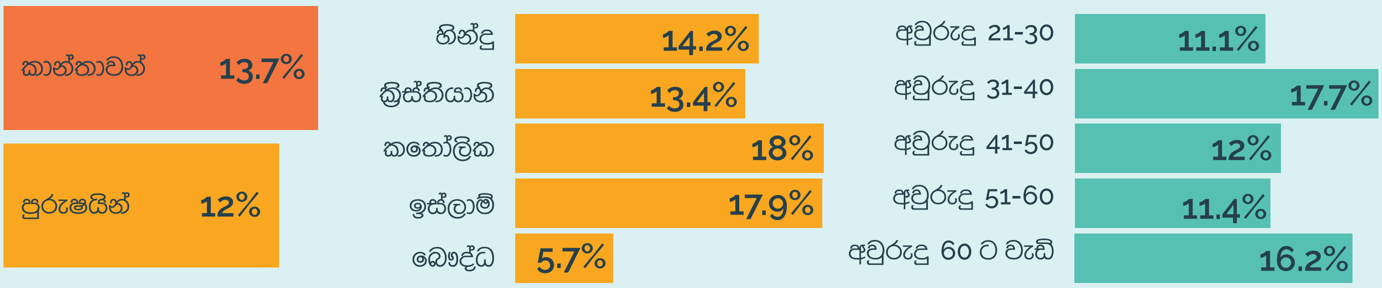

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

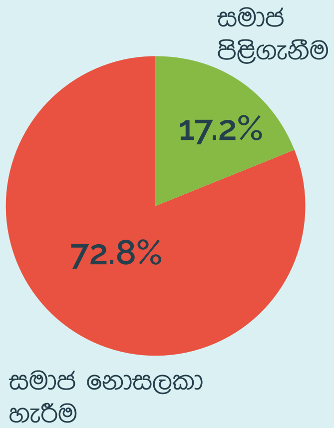

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

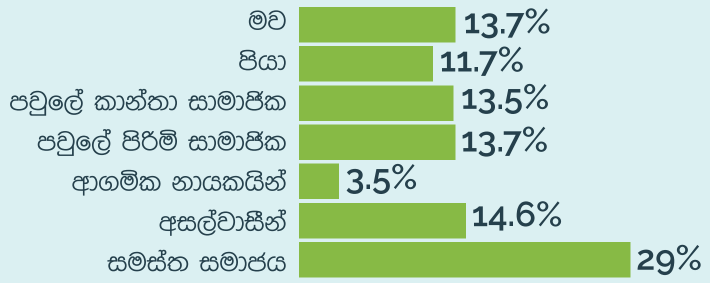

3 ලිංගික හිංසනයට එරෙහිව පැමිණිලි කිරීමට පවුලේ සාමාජිකයන් කාන්තාවන්ට ඉඩ නොදිය යුතුය

a එකඟ විය

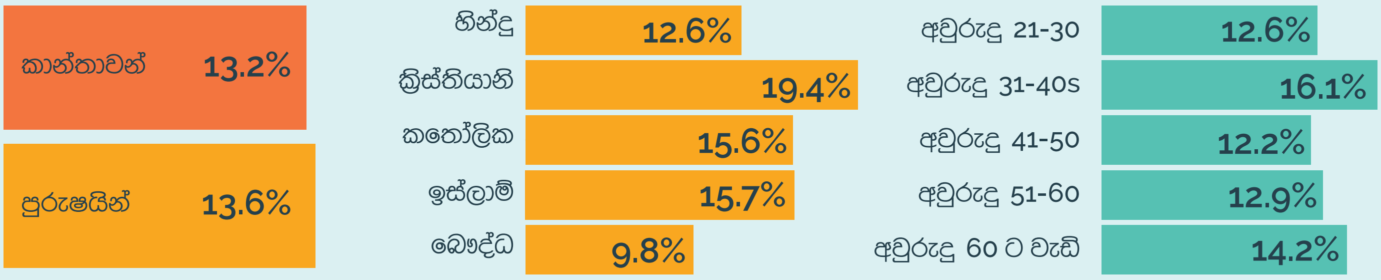

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

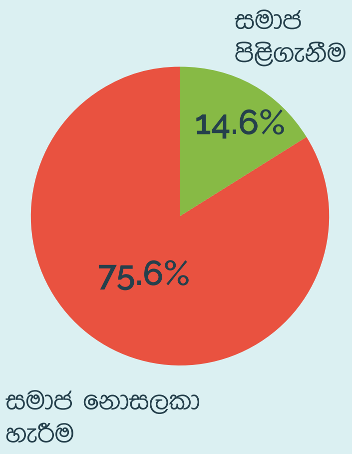

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

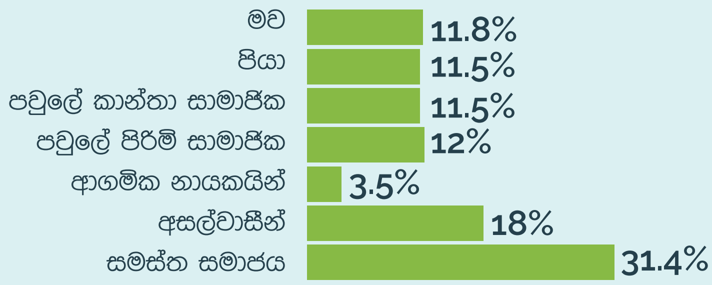

4 ලිංගික ප්‍රචණ්ඩත්වයට/ දූෂණයට ලක්වූ කාන්තාවන් කන්‍යාභාවය සහ පතිවෘත්තාව අහිමි වූවන් සේ සැලකේ

a එකඟ විය

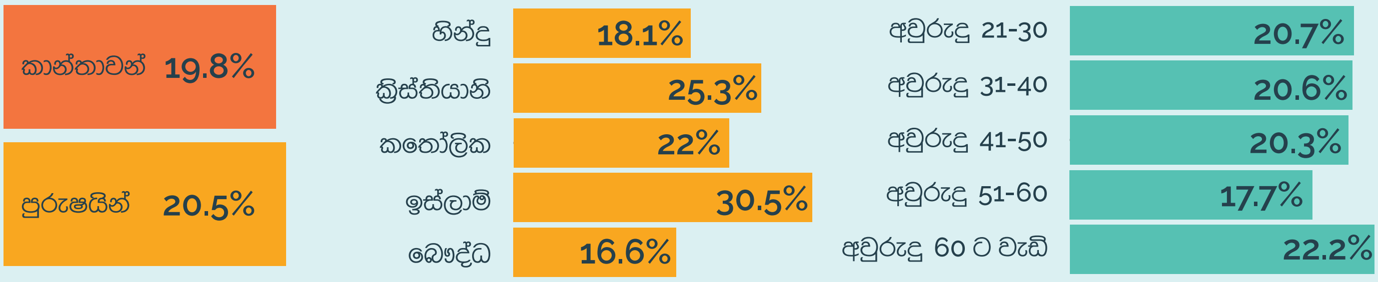

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

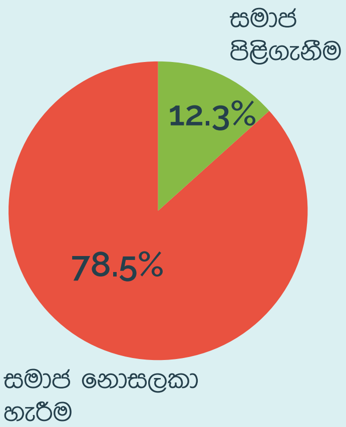

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

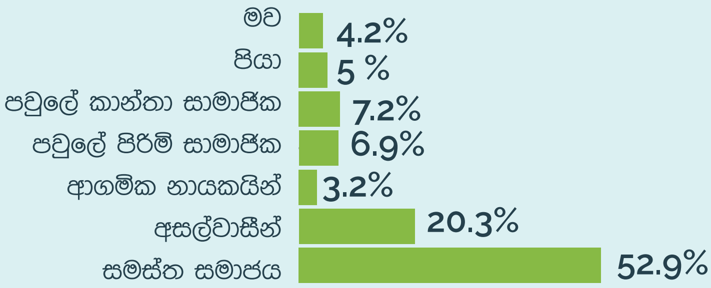

5 කාන්තාවන් ලිංගික හිංසනයට එරෙහිව පැමිණිලි නොකළ යුතුය

a එකඟ විය

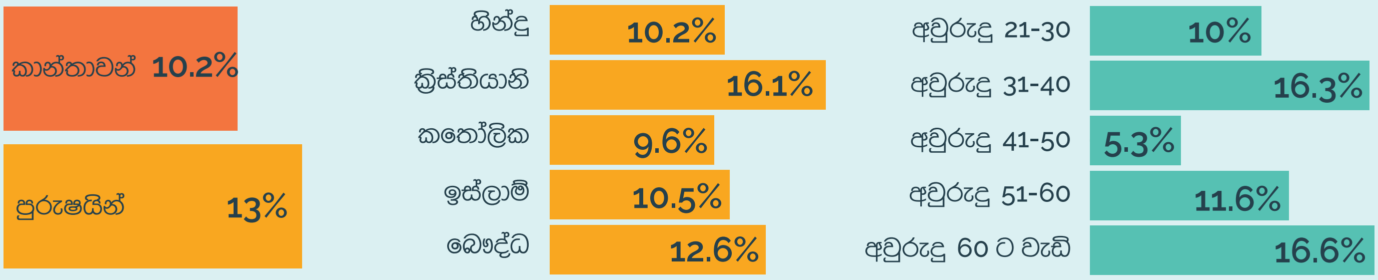

b කාන්තාව සම්මතය උල්ලංඝනය කරන්නේ නම් සමාජ ප්‍රතිචාරය

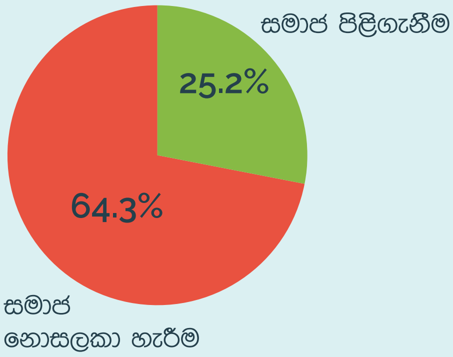

c ආශ්‍රිත කණ්ඩායම්

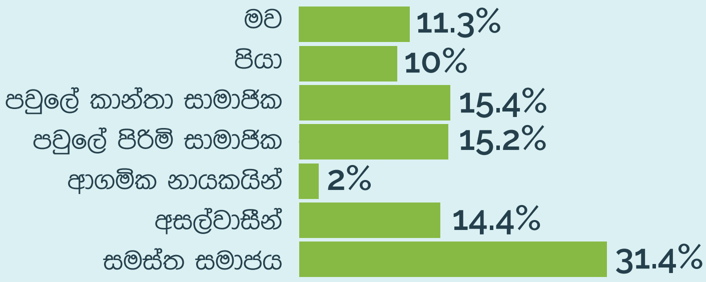

කාන්තාවන්ගේ ආගමික නිදහස උල්ලංඝනය කරන සමාජ පිළිවෙත්

කාන්තාවන්/ගැහැණු ළමයින් ඔසප් සමයේ දී කෝවිල් නොයා යුතුය කාන්තාවන්/ගැහැණු ළමයින් ආගමික සංගීත භාණ්ඩ වාදනය නොකළ යුතුය කාන්තාවන්/ගැහැණු ළමයින් කෝවිල්වල පූජකයන් නොවිය යුතුය	**හින්දු**
කන්‍යා සොහොයුරියන් දිව්‍ය පූජා නොපැවැත්විය යුතුය පූජ්‍ය සහෝදරියන්ට බව්තීස්ම කළ නොහැක	**කතෝලික/ක්‍රිස්තියානි**
කාන්තාවන්/ගැහැණු ළමයින් ඔසප් සමයේ දී යාච්ඤා නොකළ යුතුය	**ඉස්ලාම්**
කාන්තාවන් ඔසප් සමයේ දී පන්සල් නොයා යුතුය පන්සල් යන කාන්තාවන් වඳින විට භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ පාද ස්පර්ශ නොකළ යුතුය සමහර බෞද්ධ විහාරස්ථාන වල (ශ්‍රී මහ බෝධියේ ඉහළ මාලය සහ දළදා වහන්සේ වැඩ සිටින ස්ථානය) කාන්තාවන්ට ඇතුළු වීමට අවසර නැත කාන්තාවන් පන්සල් යන විට මුළු සිරුරම ආවරණය කර ගෙන යා යුතුය	**බෞද්ධ**

පොදු මූලික හේතූන්

- පුරුෂාධිපත්‍ය / පීතෘමූලික ක්‍රමය
- සංස්කෘතික සම්මතයන්
- ආගමික මූලධර්ම/ සම්ප්‍රදායන්
- ආරක්ෂක හේතූන්
- නිර්මලත්වය පිළිබඳ සංකල්පයට සම්බන්ධ වූ සංස්කෘතික වටිනාකම
- පවුලේ ගෞරවය පිළිබඳ සංකල්පය
- මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය වැඩි වීම
- කාන්තාවන්ට සහ ගැහැණු ළමයින්ට එරෙහි හිංසනය වැඩි වීම
- යුද්ධයේ බලපෑම්

පොදු ප්‍රතිවිපාක සහ උල්ලංඝනය වී ඇති අයිතිවාසිකම්

- භාෂණයේ නිදහස ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත
- යුක්තිය සඳහා ප්‍රවේශය ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත
- වධහිංසාවෙන් තොරව සිටීමට ඇති අයිතිය ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත
- ආගමේ, හෘද සාක්ෂියේ සහ චින්තනයේ නිදහස ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත
- නිදහස් සංචරණයට ඇති අයිතිය ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත
- කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික ස්වාධීනත්වය ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත
- කාන්තාවන්ට එරෙහි හිංසනය
- කාන්තා දක්ෂතා සහ දැනුම යටපත් වේ
- කාන්තාවන්ගේ සෞඛ්‍යය අනාරක්ෂිත වී ඇත

අපට සමාජ සම්මතයන් පරිවර්තනය කළ හැක්කේ කෙසේද?

ව්‍යවස්ථාදායකයට කළහැකි කාර්යයන්:

- දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය සහ තේසවලාමෙ ඇතුළු ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත වෙනස් කොට සැලකීමේ නීති සංශෝධනය කිරීම
- විශේෂයෙන්ම ලිංගික හිංසන සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාපටිපාටි අනුව, නව ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයට ප්‍රතිචාර දක්වන නීති පැනවීම

අධිකරණයට කළහැකි කාර්යයන්:

- ලිංගික හා ලිංගිකත්වය මත සිදුවන හිංසන නඩු සඳහා පුද්ගලික නඩු විභාග පැවැත්වීමට ඉඩ දීම
- ලිංගික හා ලිංගිකත්වය මත සිදුවන හිංසන නඩු විභාග කිරීමට විශේෂ අධිකරණ පිහිටුවීම
- ලිංගික හා ලිංගිකත්වය මත සිදුවන හිංසනයන්වල වින්දිතයන්ගේ නම් සහ තොරතුරු නඩු වාර්තාවල ඇතුලත් කිරීමෙන් වැළකීම

රජයේ පාර්ශවයන්ට කළහැකි කාර්යයන්:

- සියලුම පාසල් පෙළ පොත් සමාලෝචනය කර ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත වෙනස් කොට දක්වන පාඨ ඉවත් කිරීම
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, වෙනස් කොට සැලකීමේ සමාජ සම්මතයන් සහ ඒවායේ බලපෑම පිළිබඳව පාසල් විදුහල්පතිවරුන්, ගුරුවරුන් සහ අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලයට විශේෂ පුහුණුවක් ලබා දීම
- කාන්තාවන් සඳහා ආර්ථික ස්වාධීනත්වයේ වැදගත්කම සහ කාන්තාවන් සඳහා රැකියා අවස්ථා පාසල් විෂය නිර්දේශයට ඇතුළත් කළ යුතුය
- ගැහැණු ළමයින් අතර නායකත්ව කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා පාසල්වල වැඩසටහන් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
- හය ශ්‍රේණියෙන් පසු සියලුම ශ්‍රේණිවල ප්‍රායෝගික තාක්ෂණික කුසලතා විෂය අනිවාර්ය විෂයයක් බවට පත්කිරීම
- ශාරීරික හිංසනයට එරෙහිව සටන් කිරීමට පාසල් සිසුන් පුහුණු කිරීම

- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය වෙනස් කිරීම සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය පිළිබඳව සියලුම රජයේ නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම
- ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය සම්බන්ධ කරුණු සලකා බැලීම

සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන්ට කළහැකි කාර්යයන්:

- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය පිළිබඳ පුළුල් සාකච්ඡා, දේශන සහ උපදේශන ආරම්භ කිරීමට මුලිකත්වය ගැනීම
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය පිළිබඳ වීදි නාට්‍ය සහ කෙටි චිත්‍රපට නිර්මාණය කිරීම
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය මත සිදුකෙරෙන වෙනස් කොට සැලකීම් සම්බන්ධයෙන් අත්දැකීම් වාර්තා කිරීමට සහ බෙදා ගැනීමට සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා භාවිතා කිරීම
- කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික ස්වාධීනත්වය සහතික කිරීම සඳහා ස්වයං රැකියා සඳහා පහසුකම් සැලසීම
- කෘෂිකාර්මික/වගා වැඩ කරන කාන්තාවන්ට සමාන වැටුප් සහතික කිරීමට මුලපිරීම

අපට කළහැක කාර්යයන්:

- අපේ දරුවන්ට ලිංග භේදයකින් තොරව සමානව සැලකීම
- සම්මතයක් අනුගමනය කිරීමට පෙර සිතන්න - අපගෙන් බොහෝ දෙනෙක් සමාජ සම්මතයන් අනුගමනය කරන්නේ එහි තාර්කිකත්වය හෝ ප්‍රතිවිපාක නොදැනය.
- ඔබේ ලිංගිකත්වය නොසලකා ඔබේ අයිතිවාසිකම් දැනගෙන ඔබේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් කතා කරන්න.
- ලිංග භේදයකින් තොරව සියලුම පුද්ගලයන්ට ගරු කරන්න.
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය පිලිබදව නිවසේ සිටින දරුවන් දැනුවත් කරන්න.

පවුල් මට්ටමින් උගන්වන සමාජ සම්මතයන් ශක්තිමත් වන අතර වෙනස් කිරීමට අපහසුය.

ඒ නිසා ඒ වෙනස පවුල් මට්ටමින් ආරම්භ කළ යුතුයි.

වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා

TRANSFORM ව්‍යාපෘතිය
නීතිය හා සමාජ භාරය

අංක 03, කින්සි ටෙරන්ස්, කොළඹ 08.
94 (0) 112684845
94 (0) 11 2686843
info@lstlanka.org
www.lstlanka.org

TRANSFORM
Building Inclusive Communities and Promoting Women's Leadership
உள்ளடங்கலான சமூகத்தை கட்டியெழுப்புதல் மற்றும் பெண் தலைமைத்துவத்தை மேம்படுத்தல்
ප්‍රජා අතර එකමුතුව සවිබල ගැන්වීම සහ කාන්තා නායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
Funded by European Union
Implemented by Chrysalis Catalyzing change
LAW & SOCIETY TRUST